

Baand paalægges de Enkelte, især naar den Præst, til hvilken de ere bundne, ikke er i Besiddelse af deres Agtelse, eller har en anden religiøs Retning eller Overbeviisning, end de selv, eller der endelig af andre Grunde finder en saadan personlig Misthemning Sted imellem dem, der forhindrer den frie Tilnærmelse, som betinger det rette Forhold imellem Sjælesørger og Sognebørn, — og denne Indskrænkning maa nu stedse føles oftere og mere, jo flere Elementer til Meningsulighed og Misthemning i forskellige Retninger og jo større Frihed paa andre Gebeter den nyere Tids Udvikling fører med sig. Selv den udstrakte Religionsfrihed, som Grundloven tillægger Borgertie, maa synes lidet forenelig med et saadant Baands Vedbliven for dem, der, uden at benytte sig af hvin Frihed, ville forblive i Folketirken. Endelig har den Udset til en Forsatning for denne, som Grundlovens § 80 har aabnet, vistnok vaft hos Mange en Forhaabning om Løsningen af dette Baand, hvis Opfyldelse ventes med Uaalmodighed.

Vel fortjene alle disse Hensyn ikke at komme i lige Betragtning ved en Foranstaltning af en saadan indgribende Betydning som Sognebaandets Løsning. Men, hvad der ved Siden af Hensynet til mange agtværdige Medlemmer af Folketirken, der, uden at kunne beqvemme sig til at søge en Bevilling til at benytte sig af en anden Præst, end deres Sogns, kunde ønske at slutte sig til en anden Præst, end denne, som deres Sjælesørger, fornemmelig maa komme i afgjørende Betragtning, det er, saaledes som Commissionen har antydet det, Hensynet til den Hindring, som dette Baand lægger i Veien for Tilvebringelsen af det naturlige, inderlige Forhold mellem Præsten som Sjælesørger og Menighedslemmerne, naar disse ikke med Frihed og Kjærlighed kunne holde sig til deres Sognepræst, — saavel som for de Enkeltes frie og bevidste Tilslutning til Menighedsamfundet, og som følge deraf for et sundt, kristeligt Menighedsliv i Folketirken. Thi den første Betingelse herfor er Medlemmernes Bevidsthed om deres Deeltagelse i Menighedens Samfund som et aandeligt Samfund, der ikke kan udmaalles med geographiske Grændser, og deres frie Tilslutning til Præsten som —

det for Tiden, indtil Menighedsraad blive oprettede, eneste — Midtpunkt for dette Samfund. Denne Bevidsthed vil den paataente Foranstaltning bidrage til at vække, ikke blot hos dem, der virkelig benytte den til en Befrielse for et trykkende Menighedsforhold, men overhovedet ved at betage Forholdet til Sjælesørger og til Menighed den Charakter af Ufrivillighed, for ikke at sige Tvang, der for Mange, om de end ikke selv have følt Trykket deraf, har fordunklet eller borttaget Bevidstheden om dets Betydning som et frit, aandeligt Samfund af Menighedens Medlemmer med deres Sjælesørger og med hverandre.

Ogsaa synes denne Foranstaltning ikke at være andet end den consequente Gjennemførelse af det Princip, som Grundloven har opstillet med Hensyn til Folkets kirkelige Retsforhold, og at den ogsaa i denne Henseende fremtræder som det naturlige Udgangspunkt for den i bemeldte Lovs § 80 bebudede Forsatning for Folketirken. Saalænge der nemlig i Danmark var en Statskirke, hvis Princip det netop var, at Kirken sadt sammen med Staten, saaledes at i Reglen enhver dansk Borger, der ikke ifølge sin Afstamning eller paa anden Maade havde en særegen Adkomst til at tilhøre et andet Religionsamfund, umiddelbart var Medlem af Statskirken, maatte dette Princip, anvendt paa de mindre Forhold, med Consequents lede til, at ligeledes Bestemmelserne Sogn og Menighed sadt sammen, saaledes at ethvert indenfor et vist Sogns Grændser boende Medlem af Kirken umiddelbart tillige maatte være Medlem af dette Sogns eller den for samme bestiftede Sognepræsts Menighed. Men ligesom Grundloven har opstillet ganske andre Grundsaetninger ved at forandre Statskirken til Folketirke og indrømme Borgerne Religionsfrihed, saaledes maa disse forandrede Grundsaetninger, anvendte paa Folketirkens indre Forhold, ligeledes med Consequents lede til at sætte Menighed istedetfor Sogn som det første Led i den kirkelige Organisation, og at tillægge Folketirkens Medlemmer den samme Frihed med Hensyn til Valget af den Sjælesørger og det Menighedsamfund, hvortil de ville slutte sig, som Grundloven har tillagt Borgerne i Al-